

Memo

Reactie internetconsultatie Wijziging SLIM regeling

Datum: 19 december 2024

Aan: Ministerie SZW

Reactie internetconsultatie SLIM Scholingsregeling Techniek Nederland

Reactie voor internetconsultatie: Wijziging van de SLIM regeling i.v.m. de toevoeging van de subsidiëring van scholingstrajecten

De werkgeversorganisatie Techniek Nederland, vertegenwoordigend de installatiebedrijven, technische dienstverleners en elektrotechnische detailhandel ondersteunt de sectorale ontwikkelpaden als voorlichtingsmiddel in de arbeidsmarkt, maar heeft vraagtekens bij de gekozen criteria ten aanzien van de voorgesteld scholingsregeling .

Ontwikkelpaden

De ontwikkelpaden helpen werkenden, werkzoekenden en loopbaanprofessionals in hun zoektocht naar loopbaanmogelijkheden binnen de technische sectoren. We onderschrijven het belang van een duidelijk en samenhangend overzicht dat opeenvolgende beroepen en bijbehorende specialisaties in kaart brengt. Ook het koppelen van scholingsmogelijkheden biedt voor deelnemers en adviseurs in de arbeidsmarktbemiddeling een goede aanvulling en draagt daarmee bij aan de instroom en wendbaarheid op de arbeidsmarkt. We zien bovendien een meerwaarde in het koppelen van beschikbare scholingssubsidies, zowel publieke, regionale als sectorale scholingssubsidies.

Hoewel de sector het doel van de wijziging van de SLIM regeling ondersteunt, zijn wij van mening dat het effect verder kan worden versterkt door ook non-formele opleidingen binnen de ontwikkelpaden op te nemen in de scholingssubsidie.

De wijze van scholing is zeer divers in de sectoren in Nederland en met name deze technische sector waar veel duaal wordt opgeleid, kent veel branche en private scholing veelal op maat en in de branche-opleidingsinfrastructuur uitgevoerd. Dat maakt deze aanpak en keuze slecht passend.

Instroom en scholing

De Installatietechniek kent een grote groep zij-instromers (meer dan 70% van de jaarlijkse instroom is zij-instroom). Meer dan de helft is zonder technische achtergrond, naast een groot deel nog niet beroepsvaardige instromers. We dragen daardoor als sector veel bij aan

de om- en bijscholing in de arbeidsmarkt, wat ons inziens mede een gevolg is van ondoelmatig initiële scholing.

We zien dat instromers in de techniek veelal op zeer diverse manieren binnen komen. Dat iedere instromer anders is en dat er vaak sprake is van maatwerk. We hebben daardoor als branche een uitgebreide en werkende infrastructuur en werkwijze om mensen snel beroepsvaardigheden bij te brengen en dual verder te scholen. Ook voor de doorontwikkeling binnen een ontwikkelpad is er sprake van zeer veel aanbod binnen een branche om bij te scholen, beroep bij te houden of te specialiseren.

Deze scholing zowel voor (zij-)instromers als vakmensen, is veelal branche specifiek en behelst een grote markt aan bijscholing en training. Wanneer je deze scholing tracht te koppelen gaat het om een grote hoeveelheid vooral privaat aanbod, soms door de branche ontwikkeld, soms door partijen zelf en veelal uitgevoerd door opleidingsbedrijven (samenwerkingsverbanden), bedrijfsscholen en specifieke private branche opleiders.

Kwaliteit

Uiteraard juichen wij het inzet van subsidies toe voor het scholen van instromers en het wendbaar maken van werknemers zoals voorgesteld in de SLIM regeling. Echter willen wij dus benadrukken dat dat scholing in deze geformuleerde ontwikkelpaden voor een groot deel binnen de branche en in de private omgeving plaats vindt. Tot onze spijt wordt er nu in de voorliggende regeling voor gekozen alleen de duo-erkende opleidingen en NLQF ingeschaalde opleidingen voor de scholingsregeling in aanmerking te laten komen. Daarmee schiet de scholingsregeling haar doel voorbij, in ieder geval in deze sector en zal vermoedelijke in geringe mate gebruik gemaakt (kunnen) worden van de scholingsregeling.

Daarbij willen we opmerken dat NLQF een inschalingssysteem is en kijkt daarvoor ook naar de wijze van toetsing, maar zegt nog niks over de kwaliteit van opleiden en de civiele waarde. De branches en hun O&O fondsen hebben zelf veelal een systeem om de kwaliteit en beoordeling in te richten, sta deze branche kwaliteitssystematieken ook toe in de scholingsregeling. De sociale partners betrokken in de branche zij zeer wel in staat onderscheid te maken en in kwaliteit en toegevoegde waarde van branche en privaat scholingsaanbod. De sectorale opleidings- en ontwikkelfondsen (en A&O fondsen) zouden deze taak in beoordeling en weging prima kunnen uitvoeren. We verwijzen daarom graag naar de werkwijze van de 'NL Leertdoor' regeling waarin door O&O fondsen de scholingsregeling werd uitgekeerd en een scholingscatalogus door het O&O fonds werd opgesteld.

Verder willen we opmerken dat het private en branche scholingsaanbod het best digitaal en geautomatiseerd gekoppeld moeten worden. Dan wel aanbod in Edudex en Leeroverzicht.nl geautomatiseerd hierop aansluiten. Dat kan via een koppeling met beide systemen of door de beroepsprofielen vast te leggen in leeruitkomsten. In dat geval kunnen wij privaat aanbod

matchen. Wij zouden graag dit ism SZW en OCW invullen voor het private en branche aanbod.

Verder vinden de technische sectoren het niet wenselijk dat werkgevers- en werknemersverenigingen, die een ontwikkelpad hebben vastgesteld, verplicht kunnen worden om scholingen op te nemen via bemiddeling door de minister. Wij zijn van mening dat alleen de sector zelf moet kunnen bepalen welke opleidingen waardevol zijn en bijdragen aan de vakbekwaamheid. Externe inmenging kan de betrouwbaarheid en kwaliteit van de ontwikkelpaden aantasten, wat het vertrouwen en de status van deze paden negatief kan beïnvloeden. Dat zouden wij graag voorkomen, omdat we juist veel belang hechten aan de sectorale ontwikkelpaden.

LLO ontwikkelingen

Met het wetsvoorstel dat nu voorlicht is ervoor gekozen het vastleggen van de ontwikkelpaden voor te behouden aan sociale partners. Wij zien dit als een logische keus. Ook het vervolgens bekrachtigen door SZW draagt bij aan vertrouwen en degelijkheid in het systeem. Wat de facto gebeurt is dat een systeem voor LLO wordt neergezet. Echter hebben we nog niet alle systeemkaders en borging met elkaar afgesproken. Vragen als: waar overleggen we over de ontwikkelpaden met de het scholingsveld? Tot waar reikt een branche of sector? Wat is een ontwikkelpad? Wat doen we met overlap en aansluiting tussen ontwikkelpaden? En hoe zorgen we dat we met elkaar aan eenzelfde kwaliteitssysteem werken? Zijn nu allemaal nog niet beantwoord.

Tot slot willen we opmerken dat de huidige arbeidsmarkt en beroepsontwikkeling een dynamiek kent die meer kijkt naar taak invulling en ontwikkeling. Een beroep verandert gradueel, een taak binnen een werkproces wordt net iets anders, verdwijnt of komt erbij of wordt uitbesteedt. Voor deze taakverschuiving vindt bijscholing plaats of creëert juist een nieuwe opening voor een instromers die daarop geschoold wordt. Deze scholing vindt steeds vaker ook in de praktijk plaats en de dynamische en niet altijd kwalitatief matchende arbeidsmarkt vraagt veel meer een match op skills en deeltaken. Waardoor het belang van erkennen en waarderen van skills toeneemt en dat meer leidend gaat zijn ook voor de scholingsbehoefte en daarmee ook deelerkenning en kwalificering, in plaats van volledige diplomering (N.B. na start diplomering uiteraard). De huidige arbeidsmarkt aanpak en scholingsfinanciering past niet op deze dynamiek en behoefte. We vragen dan ook om meer vanuit deze gedachte scholing en LLO te stimuleren o.a. zoals voorgesteld door sociale partners in een systeem van leerrechten.